

házban, a „Sába királynője” Szulamit szerepében, ahol nagy sikere volt. 1930 jun. 23-án elnyerte a székesfőváros egyik színészi ösztöndíját.

Takács Oszkár, színházi karnagy, sz. 1891 jul. 31-én, Budapestén. A Vígsház színésziskoláját végezte előbb, majd elszerződött színésznek, Sziklai Kornélhoz, utána kis társulatokhoz, azután Almásy Endre és dr. Farkas Ferenc volt az igazgatója. A világháború alatt bevonult. (Lásd: ott.) Leszerelése után mint karnagy működött a Colosseumban, továbbá Pápán, Nyiregyházán, stb.

Takács Rózsi, színésznő, sz. 1908 máj. 21-én. Rákosi Szidi iskoláját végezte, majd 1925-ben vidéken kezdte a pályát. (Kecskemét, Pécs, Sopron, Nyiregyháza.) A szubrett-szerepekben szép eredményt ért el.

Takaró-fal. A szinpad díszletezésénél igen gyakori eset, hogy péld. egy szalón egyik ajtaja előszobára, a másik kertre nyílik, vagy az ablakból erdő látható stb. Ilyenkor kell a takaró-fal, vagyis az a díszlet-darab, amely kertrészt, erdőt vagy azt, amire szükség van, ábrázol.

Takáts Mihály, egyik legnagyobb énekes színészünk, bariton, sz. 1861 szept. 13-án, Nagybányán, megh. 1913 aug. 20-án, Keszthelyen. Atyja kádármester volt; a fiú a gimnáziumot végezve, kispap lett Nagyváradon, a hol szép énekhangja (több mint 2 oktáv, a tenoristák magas c-jéig) feltűnt. A kalandos életű Teleki Sándor gr. (Petőfi barátja) irányította a 21 éves ifjúra a Nagyváradon vendégszereplő Ujházi figyelmét, a ki Podmaniczky Frigyes, b. intendánsnak melegen ajánlotta a nagytehetségű énekes theologust; Bubits Zsigmond szeménáriumi rektor (a későbbi híres kassai püspök) még támogatta is T.-t, a ki a Nemzeti Színház ösztöndíjas operai növendéke lett (tanára: Pauli Richard és Passy—Cornet Adél,) és 1883 szept. 18-án az „Afrikai nő” egy kis szerepében mutatkozott be. A M. Kir. Operaházban az 1884 szept. 27-iki megnyitó előadásán még csak statisztált, de mindjárt szerződött tag lett; két év múlva már

„A sackingeni trombitás” címszerepében aratott diadalt, s ezóta operánk díszje volt úgy lírai szerepekben (Silvio: „Bajazzók”), mint drámaiakban („Rigoletto”). „A legmagyarabb operaénekes, mert a magyar dalt a legszabadabban, tehát a legmagyarosabban énekelte. A szövegnek és a dallamnak gondos, mégis természetes összepárosításával megvetette alapját a magyar zenei deklamációnak. Megmutatta, hogy a zárt és régies áriákban is mennyi kifejezést, mennyi jellegzetességet lehet kiéreztetni és hogy a ritmus csak a kontárnak békó, ellenben a talentumnak ruganyos talaj.” (Dr. Fabó Bertalan). Egyéniségének és nagy művészetének varázsát tanúsítja az is, hogy Mészáros Imre operaiszervező e sorok írójának eimondta: a hány magyar zeneszerző operát nyújtott be hozzá előadás végett: mindegyik kifejezte azt az óhaját, hogy Takáts énekelje darabja bariton szerepét. Mintegy 100 szerepben körülbelül 1700 esetén lépett fel; magyar művekben mint Gara nádor („Hunyadi László”), Tiborc („Bánk bán”), Gyula vitéz („Sarlota”), Brankovics György (címszerep), Salamon király („Sába királynője”), Achilles („A hadifogoly”) Berlichingen Götz (címszerep), Polixenes („Téli rege”), Filippo („A cremonai hegedűs”), Lavotta („L. szerelme”), Homonnai („Balassa Bálint”), Tar Lőrinc („Toldi”), II. Rákóczi Ferenc („Nemo”), Laborcz („A nagyidai cigányok”), A bolond (címszerep). Külföldi operákbeli szerepei: Valentin („Faust”), Frederick, utóbb Nilakanta („Lakmé”), János („A bibliás ember”), Escamillo („Carmen”), Tell Vilmos (címszerep), Gérard („André Chénier”), Marcel („Bohémélet”), Lescaut („Manon Lescaut”), Scarpia („Tosca”), Sheriff („A Nyugat leánya”), Anyegin (címszerep), Főpap („Sámson és Delila”), A csavargó (címszerep), Figaro („A sevillei borbély”), Luna gr. („A troubadour”), Georges Germond („Traviata”), René („Az álarcos bál”), Amonasro („Aida”), Jago („Otello”), Almaviva („Figaro lakodalma”), Don Juan (címszerep), Biterolf, utóbb Wolfram („Tannhäuser”), Telramund Fridrik („Lohengrin”),